

En ytterligare förlängning av anståndstiden för att möjliggöra avbetalning av tillfälliga anstånd

September 2021

Innehållsförteckning

1	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall	4
2	Tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt	7
3	En möjlighet till avbetalning under en ytterligare förlängd anståndstid ska införas	8
4	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	12
5	Konsekvensanalys	12
5.1	Befintliga regler samt förslag	12
5.2	Syfte och alternativa lösningar	13
5.3	Offentligfinansiell effekt	13
5.3.1	Genomsnittligt anståndsbelopp	14
5.3.2	Kapitalkostnad, kostnadsränta och anståndsavgift	14
5.3.3	Uppbördsförluster	16
5.3.4	Samlad offentligfinansiell effekt	17
5.3.5	Budgetsaldo	18
5.4	Effekter för företag	19
5.5	Effekter för myndigheter och allmänna förvaltningsdomstolar	20
5.6	Effekter för den ekonomiska jämställdheten	21
5.7	Förslagets förenlighet med EU-rätten	21
5.8	Övriga effekter	21
6	Författningskommentar	21

Promemorians sammanfattning

I promemorian föreslås vissa ändringar i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Det föreslås bl.a. att Skatteverket efter ansökan får förlänga anståndstiden med ytterligare som längst 15 månader efter att den tidigare maximala anståndstiden har upphört. En sådan förlängning förutsätter dock bl.a. att Skatteverket samtidigt beviljar en avbetalningsplan, enligt vilken anståndsbeloppet ska vara avbetalat senast den förfallodag som infaller närmast efter det att denna ytterligare förlängda anståndstid upphör. Det föreslås även att Skatteverket får återkalla ett anstånd helt eller delvis om ett underskott på skattekontot har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning efter att en sådan förlängd anståndstid som nu avses har beslutats.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 7 mars 2022.

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall

dels att 2, 3, 5 och 9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 1 c §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 c §

Skatteverket får efter ansökan förlänga anståndstiden med som längst 15 månader efter att den maximala anståndstiden enligt 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket har upphört. En sådan förlängning förutsätter dock att Skatteverket samtidigt beviljar en avbetalningsplan, enligt vilken anståndsbeloppet ska vara avbetalat senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen (2011:1244) som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

Ansökan ska ha kommit in till Skatteverket senast dagen före den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att den maximala anståndstiden enligt 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket har upphört.

2 §¹

Anstånd enligt 1 eller 1 a § ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det. Detsamma gäller förlängning av anståndstiden enligt 1 § tredje stycket *eller* 1 a § tredje stycket.

Anstånd enligt 1 eller 1 a § ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det. Detsamma gäller förlängning av anståndstiden enligt 1 § tredje stycket, 1 a § tredje stycket *eller* 1 c §.

3 §²

Skatteverket ska återkalla anståndet helt eller delvis om den skattskyldige begär det. Om de skatter och avgifter som anståndet avser har satts ned, får Skatteverket återkalla anståndet i motsvarande mån.

Skatteverket får även återkalla anståndet helt eller delvis om

1. den skattskyldige har näringsförbud eller är försatt i konkurs,
2. beslutet om anstånd är felaktigt och felaktigheten beror på att den skattskyldige har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter, *eller*
3. det finns synnerliga skäl.

3. ett underskott på ett sådant skattekonto som avses i 61 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244) har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning efter att en förlängd anståndstid enligt 1 c § har beslutats, eller

4. det finns synnerliga skäl.

Om anståndet har återkallats enligt första eller andra stycket, ska anståndsbeloppet betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen (2011:1244) som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag då beslutet om återkallelse fattades.

Om anståndet har återkallats enligt första eller andra stycket, ska anståndsbeloppet betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag då beslutet om återkallelse fattades.

5 §³

Utöver ränta enligt 4 § ska den som har beviljats anstånd enligt 1 eller 1 a § betala en avgift (anståndsavgift). Anståndsavgiften tas ut med 0,1 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad från och med månaden efter att anstånd beviljats till och med den månad då anståndsbeloppet ska betalas enligt 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften sättas ned i motsvarande mån.

Anståndsavgiften ska betalas senast den förfallodag som avses i

Utöver ränta enligt 4 § ska den som har beviljats anstånd enligt 1 eller 1 a § betala en avgift (anståndsavgift). Anståndsavgiften tas ut med 0,1 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad från och med månaden efter att anstånd beviljats till och med den månad då anståndsbeloppet ska betalas enligt 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket *eller en avbetalningsplan enligt 1 c §*. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften sättas ned i motsvarande mån.

Anståndsavgiften ska betalas senast den förfallodag som avses i

² Senaste lydelse 2020:377.

³ Senaste lydelse 2021:297.

1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften betalas senast den förfalldag som avses i den bestämmelsen.

1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket *eller senast de förfalldagar som följer av en avbetalningsplan enligt 1 c §*. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften betalas senast den förfalldag som avses i den bestämmelsen.

Anståndsavgiften ska vid tillämpning av inkomstskattelagen (1999:1229) behandlas som ränta enligt 65 kap. 7 § skatteförordningen (2011:1244).

9 §⁴

Skatteverkets beslut enligt denna lag omprövas och överklagas enligt bestämmelserna i 66 och 67 kap. skatteförordningen (2011:1244).

Skatteverkets beslut som avser avbetalningsplan får dock inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 7 mars 2022.

2 Tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt

Under finanskrisen 2008–09 infördes tillfälliga anståndsbestämmelser genom lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall (prop. 2008/09:113, bet. 2008/09:SkU27, rskr. 2008/09:175). Möjligheten att bevilja anstånd enligt den lagen var tidsbegränsad men lagen som sådan var inte tillfällig.

Regeringen har med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19 och dess konsekvenser föreslagit ändringar i lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall i tre extra ändringsbudgetar för 2020 och i två extra ändringsbudgetar för 2021. Nedan beskrivs relevanta delar i den lagen, med beaktande av de ändringar som trädde i kraft den 30 mars 2020 (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU53, rskr. 2019/20:194), den 6 april 2020 (prop. 2019/20:151, bet. 2019/20:FiU55, rskr. 2019/20:204), den 1 juni 2020 (prop. 2019/20:166, bet. 2019/20:FiU59, rskr. 2019/20:276), den 5 februari 2021 (prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40, rskr. 2020/21:175) och den 26 april 2021 (prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FiU49, rskr. 2020/21:248).

Av 1 § framgår bl.a. att Skatteverket efter ansökan får bevilja anstånd med inbetalning av dels avdragen preliminär skatt och arbetsgivaravgifter, dels mervärdesskatt som redovisas månadsvis eller kvartalsvis, och som gäller för redovisningsperioder som infaller under januari 2020–januari 2021. Anstånd får beviljas för högst sju redovisningsperioder för avdragen preliminär skatt och arbetsgivaravgifter och för högst sex redovisningsperioder för mervärdesskatt som redovisas månadsvis. För mervärdesskatt som redovisas kvartalsvis får anstånd beviljas för högst två redovisningsperioder. Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den 12 mars 2022. Anståndstiden får efter ansökan förlängas med som längst ett år. Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt en viss bestämmelse i skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

I 1 a § finns en motsvarande möjlighet för den som redovisar mervärdesskatt helårsvis att få anstånd med inbetalning av mervärdesskatt som ska redovisas under perioden 27 december 2019–17 januari 2022. Anstånds-möjligheten gäller för en redovisningsperiod, dvs. ett beskattningsår. Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den 17 januari 2023. Anståndstiden får efter ansökan förlängas med som längst ett år.

Enligt 2 § ska anstånd beviljas om inte särskilda skäl talar emot det. Det-samma gäller förlängning av anståndstiden.

Av 3 § framgår att Skatteverket ska återkalla anståndet helt eller delvis om den skattskyldige begär det. Om de skatter och avgifter som anståndet avser har satts ned, får Skatteverket återkalla anståndet i motsvarande mån. Skatteverket får även återkalla anståndet helt eller delvis om den skatt-skyldige har näringsförbud eller är försatt i konkurs, om beslutet om anstånd är felaktigt och felaktigheten beror på att den skattskyldige har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter eller om det finns synnerliga skäl. Om anståndet har återkallats ska anståndsbeloppet betalas senast den

förfallodag enligt en viss bestämmelse i skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag då beslutet om återkallelse fattades.

Enligt 4 § ska den som har beviljats anstånd betala den kostnadsränta som enligt 65 kap. 7 § första stycket första meningen och tredje stycket SFL gäller vid anstånd. Detta innebär att kostnadsränta beräknas fr.o.m. dagen efter beloppets ursprungliga förfallodag t.o.m. den dag då anståndsbeloppet senast ska vara inbetalt.

Av 5 § följer vidare bl.a. att den som har beviljats anstånd även ska betala en anståndsavgift, utöver kostnadsränta. Anståndsavgiften tas ut med 0,1 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad fr.o.m. månaden efter att anstånd beviljats t.o.m. den månad då anståndsbeloppet ska betalas. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften sättas ned i motsvarande mån. Anståndsavgiften ska betalas senast den dag då anståndsbeloppet ska vara inbetalt.

I 9 § anges slutligen att Skatteverkets beslut omprövas och överklagas enligt bestämmelserna i 66 och 67 kap. SFL. Av detta följer bl.a. att Skatteverkets beslut om anstånd får överklagas till förvaltningsrätten.

3 En möjlighet till avbetalning under en ytterligare förlängd anståndstid ska införas

Förslag: Skatteverket får efter ansökan förlänga anståndstiden med ytterligare som längst 15 månader efter att den tidigare maximala anståndstiden har upphört. En sådan förlängning förutsätter att det inte finns särskilda skäl som talar emot det och att Skatteverket samtidigt beviljar en avbetalningsplan, enligt vilken anståndsbeloppet ska vara avbetalat senast den förfallodag som infaller närmast efter det att denna ytterligare förlängda anståndstid upphör. Ansökan ska ha kommit in till Skatteverket senast dagen före den förfallodag som infaller närmast efter det att den tidigare maximala anståndstiden har upphört. Skatteverket får återkalla ett anstånd helt eller delvis om ett underskott på skattekontot har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning efter att en ytterligare förlängd anståndstid har beslutats.

Den anståndsavgift som är hänförlig till en viss delpost av anståndsbeloppet ska tas ut t.o.m. den kalendermånad då denna delpost ska betalas enligt en avbetalningsplan. Avgiften ska betalas senast den förfallodag som gäller för delposten.

Skälen för förslaget: Möjligheten att bevilja anstånd enligt lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall återinfördes den 30 mars 2020. Från och med detta datum har det således varit möjligt för Skatteverket att bevilja s.k. tillfälliga anstånd. Syftet med dessa anstånd är att dämpa tillfälliga likviditetsproblem som kan uppstå för i grunden sunda och livskraftiga företag med anledning av pandemin och åtgärderna för att begränsa smittspridningen.

Det bör inledningsvis nämnas att en möjlighet till förlängning av anståndstiden infördes den 5 februari 2021 (prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40, rskr. 2020/21:175). Detta innebär bl.a. att anståndstiden kan vara maximalt två år, i stället för ett år som tidigare gällde. Mot bakgrund av detta väntas ett stort antal anstånd upphöra under våren 2022, med början i månadsskiftet mars–april 2022.

I sammanhanget bör det även lyftas fram att det likviditetsstöd som de tillfälliga anstånden innebär har utnyttjats i mycket hög utsträckning. Den 23 augusti 2021 uppgick det totala antalet anståndsbeslut till ca 204 000 avseende ca 51 000 företag. Vid samma tidpunkt uppgick det sammanlagda anståndsbeloppet till ca 54,2 miljarder kronor och det sammanlagda nettoanståndsbeloppet till ca 30,1 miljarder kronor. Detta kan ställas i relation till att det sammanlagda anståndsbeloppet uppgick till ca 6,8 miljarder kronor när en motsvarande anståndsmöjlighet fanns från mars 2009 till januari 2011 i samband med finanskrisen.

Med hänsyn till den allvarliga ekonomiska situation som delar av det svenska näringslivet fortfarande befinner sig i görs bedömningen att det finns anledning att överväga ytterligare extraordinära åtgärder. Dessa ska komplettera redan genomförda anpassningar av regelverket om tillfälliga anstånd.

Ett effektivt och ändamålsenligt sätt att i ännu högre grad underlätta för företagen i den rådande situationen bedöms vara att införa en möjlighet till ytterligare förlängning av anståndstiden, under vilken en avbetalningsplan ska löpa. En sådan åtgärd skulle underlätta för företag vars ekonomiska situation ännu inte är sådan att hela det beviljade anståndsbeloppet kan betalas omedelbart i samband med att den nuvarande maximala anståndstiden upphör. Vid utformningen av ett sådant förslag måste det dock bl.a. beaktas att uppbördsförlusterna och kostnaderna för skattebetalarna bedöms bli större vid mer omfattande eller längre anstånd.

Av 1 § tredje stycket och 1 a § tredje stycket lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall framgår bl.a. att anståndstiden får bestämmas till längst ett år och att anståndstiden därefter får förlängas med som längst ett år. Det föreslås att anståndstiden ska kunna förlängas med ytterligare som längst 15 månader efter att den maximala anståndstiden enligt 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket har upphört. Denna ytterligare förlängningsperiod räknas således från den tidpunkt då den tidigare förlängningsperioden upphör, förutsatt att den nuvarande möjligheten till förlängning då har utnyttjats till fullo. Detta inträffar i regel när två år har förflutit från det att anståndsbeslutet ursprungligen fattades. Förslaget bedöms leda till en enhetlig och förutsebar reglering, bl.a. eftersom den ytterligare förlängningsperiodens längd inte avgörs av när Skatteverket fattar beslutet om förlängning.

Det föreslås också att en förutsättning för ytterligare förlängd anståndstid ska vara att Skatteverket samtidigt beviljar en avbetalningsplan, enligt vilken anståndsbeloppet ska vara avbetalat senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket SFL som infaller närmast efter det att denna ytterligare förlängningsperiod upphör. Utöver vad som nu har nämnts föreslås det ankomma på Skatteverket att i sin egenskap av borgenär för statens fordringar besluta om den närmare utformningen av en sådan avbetalningsplan. I begreppet avbetalningsplan ligger dock att anståndsbeloppet ska betalas i minst två rater, samt att en utgångspunkt bör vara att inte

större delen av anståndsbeloppet ska betalas först i slutet av avbetalningsperioden.

Det föreslås vidare att ytterligare förlängd anståndstid ska kunna beviljas enbart efter ansökan av den skattskyldige och om inte särskilda skäl talar emot det, på samma sätt som när det gäller själva anståndet i sig och förlängning av anståndstid enligt nu gällande bestämmelser. Skälet för detta är att den aktuella anståndsregleringen är generellt utformad. Alla företag som så önskar kan ansöka om anstånd. Som redan nämnts är syftet med anståndsmöjligheten att hjälpa företag som i grunden är sunda och livskraftiga över en tillfällig, svår period med akut likviditetsbrist. Anståndsmöjligheten får dock inte innebära att företag som missköter sin ekonomi eller är oseriösa på annat sätt gynnas (prop. 2008/09:113 s. 8 och 9). Det anges därför i 2 § lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall att anstånd ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det. Detsamma gäller alltså förlängning av anståndstiden enligt 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket. Med särskilda skäl för avslag avses bl.a. fall där den skattskyldige har mer än försumbara skulder som är överlämnade till indrivning eller att omständigheter föreligger hos den skattskyldige som skulle kunna medföra återkallelse av godkännande för F-skatt (prop. 2008/09:113 s. 14 och 15). Av 9 kap. 4 § SFL jämförd med 9 kap. 1 § SFL framgår att Skatteverket ska återkalla ett godkännande för F-skatt bl.a. om innehavaren har näringsförbud eller är försatt i konkurs.

Det nu aktuella förslaget innebär således att Skatteverket ska pröva en ansökan om ytterligare förlängd anståndstid på samma sätt som en ansökan om anstånd eller om förlängd anståndstid enligt nu gällande bestämmelser. I detta sammanhang föreslås det även att en ansökan om ytterligare förlängd anståndstid ska ha kommit in till Skatteverket senast dagen före den förfalldag enligt 62 kap. 9 § första stycket SFL som infaller närmast efter det att den nuvarande maximala anståndstiden har upphört. Utan en tidsgräns av det aktuella slaget skulle oönskade effekter kunna uppstå, t.ex. att flera kortare förlängningsperioder och avbetalningsplaner skulle kunna beviljas efter varandra. Sådana konsekvenser ligger inte i linje med intentionerna med förslaget om att införa en möjlighet till avbetalningsplan under en ytterligare förlängd anståndstid.

Av 3 § andra stycket lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall följer bl.a. att Skatteverket får återkalla ett anstånd helt eller delvis om den skattskyldige har näringsförbud eller är försatt i konkurs, om beslutet om anstånd är felaktigt och felaktigheten beror på att den skattskyldige har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter eller om det finns synnerliga skäl. Med synnerliga skäl avses t.ex. fall där det kan konstateras att det företag som beviljats anstånd har använts som ett verktyg för att begå ekonomisk brottlighet och där beslut om näringsförbud ännu inte har fattats, dvs. rena undantagssituationer (prop. 2019/20:166 s. 38). Dessa grunder för återkallelse ska vara tillämpliga även under en sådan ytterligare förlängningsperiod som nu föreslås. I detta sammanhang bör det också nämnas att om ett anstånd har återkallats, ska anståndsbeloppet betalas senast den förfalldag enligt 62 kap. 9 § första stycket SFL som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag då beslutet om återkallelse fattades. Detsamma gäller om ett anstånd har återkallats på den skattskyldiges egen begäran enligt 3 § första stycket lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Utöver de angivna grunderna för återkallelse bedöms det vara rimligt att Skatteverket ska kunna återkalla ett anstånd om ett underskott på skattekontot har lämnats för indrivning. Som nämnts anges det i 2 § lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall att anstånd ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det. Detsamma gäller förlängning av anståndstiden enligt 1 § tredje stycket eller 1 a § tredje stycket. Med särskilda skäl för avslag avses alltså bl.a. fall där den skattskyldige har mer än försumbara skulder som är överlämnade för indrivning. Det föreslås att Skatteverket ska kunna återkalla ett anstånd om ett underskott på skattekontot har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning efter att en sådan ytterligare förlängd anståndstid som nu föreslås har beslutats. Ett underskott på skattekontot kan t.ex. uppstå om en delpost av anståndsbeloppet inte har betalats i rätt tid enligt en avbetalningsplan. I detta sammanhang kan det nämnas att det av 70 kap. 1 § första stycket SFL följer att om ett skatte- eller avgiftsbelopp inte har betalats i rätt tid, ska fordran lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning om vissa förutsättningar är uppfyllda, bl.a. om den betalningsskyldige har uppmanats att betala beloppet.

Av 5 § första stycket lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall framgår bl.a. att anståndsavgift tas ut med 0,1 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad fr.o.m. månaden efter att anstånd beviljats t.o.m. den månad då anståndsbeloppet ska betalas enligt 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket samma lag. Det bör här lyftas fram att om ytterligare förlängd anståndstid och avbetalningsplan beviljas kommer nya förfallodagar att ersätta den förfallodag som annars skulle ha gällt enligt 1 § tredje stycket eller 1 a § tredje stycket. Det föreslås att samma princip för beräkningen av anståndsavgiften ska gälla även under en ytterligare förlängningsperiod och avbetalningsplan, dvs. att den anståndsavgift som är hänförlig till en viss delpost av anståndsbeloppet ska tas ut t.o.m. den kalendermånad då denna delpost ska betalas enligt avbetalningsplanen. Av 5 § andra stycket lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall framgår vidare bl.a. att anståndsavgiften ska betalas senast den förfallodag som avses i 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket samma lag. Även i denna del föreslås samma princip gälla under en ytterligare förlängningsperiod och avbetalningsplan, vilket innebär att den anståndsavgift som är hänförlig till en viss delpost av anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag då denna delpost senast ska betalas enligt avbetalningsplanen.

Det bör avslutningsvis nämnas att övriga bestämmelser i lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall kommer att vara tillämpliga på de beslut som fattas enligt de nu aktuella förslagen (se avsnitt 2). Detta innebär bl.a. att den som har beviljats anstånd ska betala den kostnadsränta som enligt skatteförfarandelagen gäller vid anstånd (4 §) och att Skatteverkets beslut får överklagas till förvaltningsrätten (9 §). Det föreslås dock att Skatteverkets beslut som avser avbetalningsplan inte får överklagas. Detta hänger samman med att beslut om den närmare utformningen av en avbetalningsplan är en åtgärd som Skatteverket vidtar i sin roll som borgenär för statens fordringar. Ett förtydligande om att beslut av det aktuella slaget inte får överklagas tas in i bestämmelserna om överklagande i 9 §.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 2, 3, 5 och 9 §§ lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall och att en ny paragraf, 1 c §, införs i samma lag.

4 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Lagen ska träda i kraft den 7 mars 2022.

Bedömning: Det behövs inga övergångsbestämmelser.

Skälen för förslaget: Ett stort antal anstånd väntas upphöra under våren 2022, med början i månadsskiftet mars–april 2022. Ett tidigt ikraftträdande av de nu föreslagna ändringarna är viktigt bl.a. för att företag ska ges möjlighet att i tid ansöka om ytterligare förlängning av anståndstiden och avbetalningsplan, samt för att Skatteverket ska ges tillräcklig tid att hantera ansökningarna. Det föreslås därför att lagen ska träda i kraft den 7 mars 2022.

Ändringarna är inte av sådant slag att några övergångsbestämmelser behövs.

5 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

5.1 Befintliga regler samt förslag

Möjligheten att bevilja anstånd enligt lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall återinfördes den 30 mars 2020. Ett antal anpassningar av regelverket har därefter genomförts. I detta sammanhang bör det nämnas att den 5 februari 2021 trädde nya bestämmelser i kraft som bl.a. innebär att anståndstiden för tillfälliga anstånd kan förlängas med som längst ett år.

I denna promemoria föreslås det bl.a. att Skatteverket efter ansökan får förlänga anståndstiden med ytterligare som längst 15 månader. En sådan förlängning förutsätter dock bl.a. att Skatteverket samtidigt beviljar en avbetalningsplan, enligt vilken anståndsbeloppet ska vara avbetalat senast den förfallodag som infaller närmast efter det att denna ytterligare förlängda anståndstid upphör. Det föreslås även att den anståndsavgift som är hänförlig till en viss delpost av anståndsbeloppet ska tas ut till t.o.m. den kalendermånad då denna delpost ska betalas enligt en avbetal-

ningsplan. Den anståndsavgift som är hänförlig till en viss delpost av anståndsbeloppet ska vidare betalas senast den förfalldag då denna delpost senast ska betalas enligt avbetalningsplanen. Det föreslås slutligen också att Skatteverket får återkalla ett anstånd helt eller delvis om ett underskott på skattekotot har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning efter att en ytterligare förlängd anståndstid har beslutats.

5.2 Syfte och alternativa lösningar

Möjligheten att få anstånd med inbetalning av skatter och avgifter infördes för att dämpa tillfälliga likviditetsproblem i företag som i grunden är sunda och livskraftiga. Anstånd med inbetalning av skatter och avgifter bedöms vara ett effektivt sätt att lindra de ekonomiska konsekvenserna av pandemin och de åtgärder som satts in för att minska smittspridningen.

I denna promemoria föreslås det alltså bl.a. att Skatteverket efter ansökan får förlänga anståndstiden med ytterligare som längst 15 månader. En sådan förlängning förutsätter dock bl.a. att Skatteverket samtidigt beviljar en avbetalningsplan. Syftet med förlängningen av anståndstiden är att underlätta för företag vars ekonomiska situation ännu inte är sådan att de beviljade skattecrediterna omedelbart kan betalas. Tiden för förlängningen bedöms vara väl avvägd utifrån företagets behov av likviditetsstöd under återhämtningen efter pandemin och den ytterligare kreditrisk som den ökade kredittiden medför för staten. Någon alternativ lösning som uppfyller företagets behov inom samma offentligfinansiella ramar bedöms inte finnas. Skulle förslaget inte komma till stånd kan belastningen på företagets likviditet bli så stor att annars sunda och livskraftiga företag inte får möjligheten att återgå till normal verksamhet.

Förslaget bedöms inte medföra att det uppstår särskilda behov av informationsinsatser, förutom Skatteverkets information om möjligheten att förlänga anståndstiden ytterligare och att beviljas en avbetalningsplan (se avsnitt 5.5). Särskild hänsyn behöver heller inte tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdandet, utöver vad som har förts fram i avsnitt 4.

5.3 Offentligfinansiell effekt

Förslaget påverkar de offentliga finanserna genom tre komponenter: kapitalkostnad, kreditrisk och intäkter. Statens kapitalkostnad uppstår genom att den förskjutning av skattebetalningen, som följer av anstånden, måste täckas genom ökad upplåning. Statens kreditrisk uppstår genom en ökad risk för uppbördsförluster. Samtidigt finns en motverkande effekt genom att anstånden kan förhindra att uppbördsförluster uppkommer i vissa företag. Till sist får staten en kompensation för den ökade kreditrisken genom den kostnadsränta och anståndsavgift som företagen får betala för anstånden.

När det gäller kreditrisken är den samlade nettoeffekten av en möjlighet till ytterligare förlängning av anståndstiden svår att uppskatta. Med anstånd förlängs tiden mellan den skattepliktiga händelsen och betalningen av skatten, vilket typiskt sett ökar risken för uppbördsförluster.

Samtidigt medför anstånden att företag som har tillfälliga likviditetsproblem, men som i grunden är livskraftiga, får hjälp att överbygga denna svårighet, vilket minskar risken för uppbördsförluster. Sammantaget innebär alltså möjligheten till anstånd med inbetalning av skatter och avgifter att risken för uppbördsförluster ökar för vissa företag, samtidigt som risken minskar för andra företag. Nettoeffekten på uppbördsförlusterna av utökad kredittid är generellt sett negativ, men storleken är svår att bedöma och skiljer sig sannolikt åt beroende på hur situationen ser ut. Det är dock troligt att i den situation som nu råder, där ekonomin är på väg att återhämta sig efter en kraftig nedgång, så finns ett förhållandevis stort antal företag som får förbättrade möjligheter att övervinna de tillfälliga svårigheterna med hjälp av den likviditetslättning som en ytterligare förlängning av anståndstiden medför. Bedömningen är därför att nuvarande situation innebär att den negativa nettoeffekten på uppbördsförlusterna av en ytterligare förlängning av anståndstiden är mindre än den hade varit under normala omständigheter.

Nedan visas beräkningarna av den offentligfinansiella effekten av förslaget om förlängning av anståndstiden och om avbetalningsplan. I avsnitt 5.3.1 uppskattas storleken på de anstånd som kommer att förlängas. I avsnitt 5.3.2 beräknas effekterna i form av kapitalkostnad, kostnadsränta och anståndsavgift. I avsnitt 5.3.3 beräknas effekterna på statens uppbördsförluster.

5.3.1 Genomsnittligt anståndsbelopp

Som underlag för beräkningen av de offentligfinansiella effekterna används Skatteverkets statistik över beviljade och återbetalda anstånd. Enligt Skatteverket hade den 23 augusti 2021 anstånd beviljats med totalt ca 54,2 miljarder kronor. Vid samma tidpunkt hade ca 24,1 miljarder kronor återbetalats. Det betyder att det utestående anståndsbeloppet uppgick till ca 30,1 miljarder kronor, vilket motsvarar ca 56 procent av det sammanlagda beviljade anståndsbeloppet ($30,1/54,2 = 0,56$). Utifrån Skatteverkets statistik uppskattas den genomsnittliga anståndstiden på utestående anstånd till ca 11 månader. Det betyder att ca 44 procent av anståndsbeloppet hade återbetalats efter 11 månader och att återbetalningstakten för ett år kan uppskattas till ca 50 procent ($44 \times 12/11 = 0,48$). Med antagandet att återbetalningstakten är 50 procent per år kan det utestående anståndsbeloppet efter två år uppskattas till ca 13,5 miljarder kronor ($54,2 \times 0,5 \times 0,5 = 13,5$).

Det saknas skäl att anta annat än att den hittills uppvisade återbetalningstakten kommer att vara oförändrad även framdeles, och att de som ännu inte återbetalat sina anståndsbelopp när den nuvarande maximala anståndstiden upphört, kommer att begära avbetalning av det återstående beloppet. Med denna utgångspunkt förväntas ett anståndsbelopp om ca 13,5 miljarder kronor omfattas av en avbetalningsplan.

5.3.2 Kapitalkostnad, kostnadsränta och anståndsavgift

Statens kapitalkostnad beräknas utifrån anståndsbeloppet sett som ett genomsnitt för den aktuella perioden. På samma sätt beräknas de offent-

ligfinansiella intäkterna utifrån den kostnadsränta och anståndsavgift som anståndstagarna får betala.

Statens kostnader och intäkter kommer att infalla under den tidsperiod då de förväntade avbetalningsplanerna kommer att löpa. De flesta avbetalningsplaner kommer att löpa under perioden april 2022 till juli 2024. De företag som beviljades anstånd i början av april 2020, dvs. i samband med att möjligheterna till tillfälliga anstånd återinfördes, kommer att ha utnyttjat sin nuvarande maximala anståndstid i början av april 2022. Om dessa företag beviljas en 15 månader lång avbetalningsplan kommer anståndsbeloppet att behöva vara avbetalat senast i mitten av juli 2023. De företag som beviljades anstånd i samband med att anståndsutrymmet utvidgades den 5 februari 2021 kommer att ha utnyttjat sin nuvarande maximala anståndstid i början av februari 2023. Med en 15 månader lång avbetalningsplan kommer anståndsbeloppet att behöva vara avbetalat senast i mitten av maj 2024. Detsamma gäller i huvudfallet sådana företag som beviljades anstånd i samband med att reglerna utvidgades den 26 april 2021. För dessa företag kan den nuvarande maximala anståndstiden inte sträcka sig längre än till och med den 12 mars 2023, på grund av den tidsgräns som anges i 1 § tredje stycket lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Av genomgången ovan framgår att en avbetalningsplan för ett anstånd som beviljades i april 2020, i samband med att reglerna om tillfälliga anstånd återinfördes, som längst kan komma löpa till mitten av år 2023. Anstånd som beviljades i samband med att reglerna utvidgades i februari och april 2021 kan som längst komma att löpa till mitten av maj respektive mitten av juli 2024. För att beräkna hur kapitalkostnaden, kostnadsräntan och anståndsavgiften, på anstånd för vilka avbetalningsplan beviljas, fördelar sig mellan åren måste uppskattningar göras dels av hur det totala beräknade anståndsbeloppet fördelar sig mellan olika beviljandetidpunkter, dels hur avbetalningarna kommer att fördela sig över tiden. Utifrån Skatteverkets statistik kan en uppskattning av fördelningen mellan olika beviljandetidpunkter göras. Utifrån statistiken uppskattas att ca 75 procent av det totala anståndsbeloppet avser anstånd som omfattas av de regler som infördes i slutet av mars 2020. När det gäller resterande 25 procent av anståndsbeloppet uppskattas ca 20 procentenheter avse anstånd som omfattas av de regler som infördes i februari 2021, och ca fem procentenheter uppskattas avse anstånd enligt de regler som infördes i april 2021. När det gäller fördelningen av avbetalningarna över den tid planen löper antas att 50 procent av anståndsbeloppet betalas under samma år som avbetalningsplanen beviljas och resterande belopp betalas året därefter. Vidare antas att avbetalningarna fördelar sig på samma sätt som den historiska avbetalningstakten.

Antagandena ovan innebär att underlagen för kapitalkostnad, kostnadsränta och anståndsavgift för åren 2022, 2023 och 2024 beräknas genom en fördelning av den delen av anstånden som förväntas omfattas av avbetalningsplan, 13,5 miljarder kronor, på dels beviljandetidpunkt, dels förväntad avbetalningstakt. Av det anståndsbelopp som omfattas av avbetalningsplan förväntas 10,1 miljarder kronor avse anstånd som beviljades i samband med reglernas införande ($13,5 \times 0,75 = 10,1$). Resterande 3,4 miljarder avser anstånd som beviljats i samband med att reglerna utvidgades i början av 2021 ($13,5 \times 0,25 = 3,4$). För att få fram ett underlag

för kapitalkostnad, kostnadsränta och anståndsavgift omräknas de anståndsbelopp som omfattas av avbetalningsplan till genomsnittliga anståndsbelopp för respektive år som avbetalningsplanen beräknas löpa på. Om avbetalningsplanen för anstånden fördelar sig med hälften vardera på införandeåret och efterföljande år består underlaget för 2022 enbart av anstånd som beviljades när reglerna återinfördes. År 2023 består av återstående anstånd som beviljades när reglerna återinfördes och en del av de anstånd som beviljades i samband med utvidgningarna i början av 2021. År 2024 består underlaget av resterande anstånd som beviljades vid reglernas utvidgande. Av detta följer att avbetalningsplanen i början av 2022 uppgår till 10,1 miljarder kronor och att den i slutet av 2022 kan beräknas till 6,9 miljarder kronor ($(10,1 - (10,1 \times 0,5 \times 7,5/12) = 6,9)$). Det genomsnittliga anståndsbeloppet för 2022 kan därmed beräknas till 8,5 miljarder kronor ($((10,1 + 6,9) / 2) = 8,5$), vilket samtidigt utgör underlaget för kapitalkostnader, kostnadsränta och anståndsavgift. Avbetalningsplanen för resterande anstånd förväntas i början av år 2023 uppgå till 3,4 miljarder kronor och i slutet av år 2023 till 2,3 miljarder kronor ($(3,4 - (3,4 \times 0,5 \times 7,5/12) = 2,3)$). Det genomsnittliga anståndsbeloppet beräknas för dessa till 2,9 miljarder kronor ($((3,4 + 2,3) / 2 = 2,9)$). Underlaget för 2023 består dels av detta genomsnittsbelopp och det förväntade genomsnittliga återstående beloppet för de anstånd som beviljade enligt de ursprungliga reglerna, som uppskattas till 5,8 miljarder kronor ($((6,9 + (6,9 - (6,9 \times 0,5 \times 7,5/12))) / 2 = 5,8)$). Det samlade underlaget för 2023 uppgår därmed till 8,7 miljarder kronor ($2,9 + 5,8 = 8,7$). Underlaget för 2024 uppgår till det beräknade genomsnittliga anståndsbeloppet för återstående anstånd som beräknas till 1,9 miljarder kronor ($((2,3 + (2,3 - (2,3 \times 0,5 \times 7,5/12))) / 2 = 1,9)$).

Statens upplåningskostnad motsvarar den femåriga statsobligationsräntan som för år 2022 prognostiseras till 0,18 procent. Statens räntekostnad kan därmed beräknas till -0,01 miljarder kronor för 2022 ($8,5 \times 0,0018 \times 7,5/12 = 0,01$), till -0,01 miljarder kronor för 2023 ($(8,7 \times 0,0018 \times 7,5/12) = 0,01$) och till -0,00 för 2024 ($1,9 \times 0,0018 \times 7,5/12 = 0,00$).

Anståndstagarna får betala en kostnadsränta och en anståndsavgift för den tid som avbetalningsplanen löper. Kostnadsräntan uppgår till 1,25 procent och anståndsavgiften uppgår till 0,1 procent per påbörjad anståndsmånad. Den samlade kostnadsräntan och anståndsavgiften beräknas för 2022 till 0,13 miljarder kronor ($8,5 \times ((0,0125 \times 7,5/12) + (7,5 \times 0,001)) = 0,13$). För 2023 beräknas den samlade kostnadsräntan och anståndsavgiften till 0,13 miljarder kronor ($8,7 \times ((0,0125 \times 7,5/12) + (7,5 \times 0,001)) = 0,13$). För 2024 beräknas den samlade kostnadsräntan och anståndsavgiften till 0,02 miljarder kronor ($1,2 \times ((0,0125 \times 7,5/12) + (7,5 \times 0,001)) = 0,02$).

5.3.3 Uppbördsförluster

Beräkningen av uppbördsförluster följer de principer som låg till grund för den beräkning som gjordes då reglerna för tillfälliga anstånd återinfördes (se prop. 2019/20:132). Utgångspunkten var vid återinförandet att staten tillfälligt kompenseras för de ökade uppbördsförlusterna genom den kostnadsränta och anståndsavgift som staten tar ut. Den samlade

kostnadsräntan och anståndsavgiften antas med andra ord spegla den ökade kreditrisken. Den föreslagna kostnadsräntan och anståndsavgiften var vid införandet 1,25 procent respektive 0,3 procent per påbörjad anståndsmanad. När möjligheter till förlängning av anståndstiden föreslogs i prop. 2020/21:77 bedömdes att den negativa effekten på uppbördsförlusterna var lägre vid förlängning av redan befintliga anstånd än vid införande av möjligheterna till anstånd. Anledningen till detta är att de företag som är aktuella för förlängning av anståndstiden är de som har kunnat hantera de ekonomiska utmaningarna under pandemin på ett förhållandevis bra sätt, vilket kan antas indikera en relativt hög kreditvärdighet. I brist på annat underlag antogs därför i prop. 2020/21:77 att nettoeffekten på uppbördsförlusterna av en förlängning av redan beviljade anstånd motsvarar den kostnadsränta och anståndsavgift som där föreslogs, 1,25 procent respektive 0,2 procent per påbörjad anståndsmanad.

Det har efter att propositionen togs fram inte tillkommit någon ny information som motiverar någon annan bedömning i detta avseende. När det gäller uppbördsförlusterna för de företag som väljer att förlänga anståndstiden ytterligare genom att komma överens med Skatteverket om en avbetalningsplan, när den nuvarande maximala anståndstiden löpt ut, bedöms den negativa effekten på uppbördsförlusterna därför vara densamma som vid tidigare förlängning av anståndstiden. Med dessa utgångspunkter beräknas uppbördsförlusterna till följd av förslaget om avbetalningsplan medföra en offentligfinansiell effekt om -0,19 miljarder kronor 2022 ($8,5 \times ((0,0125 \times 7,5/12) + (7,5 \times 0,002)) = 0,19$), -0,20 miljarder kronor 2023 ($(8,7 \times ((0,0125 \times 7,5/12) + (7,5 \times 0,002)) = 0,20$) och -0,03 miljarder kronor 2024 ($1,2 \times ((0,0125 \times 7,5/12) + (7,5 \times 0,002)) = 0,03$).

5.3.4 Samlad offentligfinansiell effekt

I tabellen nedan visas en sammanställning av effekterna av justeringar av tidigare beräkningar och de offentligfinansiella effekterna av respektive förslag.

Tabell 1 Offentligfinansiell effekt av förslag om utökad anståndstid, miljarder kronor

	Effekt	Bruttoeffekt	Periodiserad nettoeffekt			Varaktig effekt
			från	2022	2023	
Ränteeffekt senarelagd skattebetalning	2022-04-01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,00	-0,00
Kostnadsränta och anståndsavgift	2022-04-01	+0,13	+0,13	+0,13	+0,02	+0,00
Utökning av utrymme, effekt på uppbördsförlust	2022-04-01	-0,19	-0,19	-0,20	-0,03	-0,00
Summa offentligfinansiell effekt av förslag	2022-04-01	-0,07	-0,07	-0,08	-0,01	-0,00

5.3.5 Budgetsaldo

Anstånden avser skatter som är fastställda, men inte betalda. De fastställda skatterna, och därmed det finansiella sparandet, påverkas inte av den förskjutna betalningen. Däremot påverkas statens lånebehov och därmed även budgetsaldot.

Förslaget om att införa en möjlighet till ytterligare förlängning av anståndstiden medför att betalningar om totalt ca 13,5 miljarder kronor kommer att förskjutas i tiden. Enligt uppskattningen i avsnitt 5.3.2 avser 10,1 miljarder kronor av det förskjutna anståndsbeloppet anstånd som beviljats enligt de regler som infördes i slutet av mars 2020, medan resterande 3,4 miljarder kronor avser anstånd som beviljats enligt de utökade regler som infördes i början av 2021. Med de antaganden som gjorts ovan av avbetalningstakten bedöms 6,9 miljarder kronor förskjutas från 2022 till 2023 ($10,1 - (10,1 \times 0,5 \times 7,5/12) = 6,9$) och 2,3 miljarder kronor förskjutas från 2023 till 2024 ($3,4 - (3,4 \times 0,5 \times 7,5/12) = 2,3$). Den samlade effekten på budgetsaldot visas i tabellen nedan.

Tabell 2 Effekter på budgetsaldot av förslag om utökad anståndstid, miljarder kronor

	2022	2023	2024
Förskjutning av betalning	-6,9	+4,6	+2,3

5.4 Effekter för företag

Eftersträvade effekter

Åtgärdens syfte är att underlätta för företag vars kassaflöde ännu inte nått en sådan nivå som möjliggör återbetalning av hela anståndsbeloppet på den ordinarie förfallodagen. Genom förslaget ökar flexibiliteten för företag som i grunden är livskraftiga och som inom överskådlig tid har en möjlighet att återgå till en situation där verksamheten genererar ett långsiktigt stabilt kassaflöde.

Det finns även andra företag än de som beviljas avbetalning av anståndsbelopp som kan gynnas genom att flexibiliteten minskar risken för likviditetsproblem hos kunder och leverantörer.

Sett i ett större perspektiv bidrar en åtgärd som medför en mer flexibel övergång till en situation där det normala är att företagen har en verksamhet som är i balans med de skatter och avgifter som ska betalas, till en stabilisering av den makroekonomiska utvecklingen.

Berörda företag

Enligt uppgifter från Skatteverket hade den 23 augusti 2021 totalt ca 51 000 företag beviljats anstånd. Av dessa hade vid samma tidpunkt ca 29 000 företag fortfarande ett utestående anstånd. I avsnitt 5.3.1 antogs att det utestående anståndsbeloppet motsvarade en anståndstid om elva månader och att avbetalningstakten motsvarade 50 procent per år. Antalsstatistiken tyder på att förändringen av antalet företag följer förändringen av anståndsbeloppet, dvs. att avbetalningarna är jämnt fördelade bland företagen med avseende på anståndsbeloppets storlek. Cirka 22 000 företag har återbetalat sina anstånd ($51\ 000 - 29\ 000 = 22\ 000$), vilket motsvarar 43 procent under en elvamånadersperiod. Omräknat till tolv månader motsvarar detta 47 procent ($43 \times 12 / 11 = 47$), vilket mot bakgrund av osäkerheten kan avrundas till 50 procent. Med antagandet att avbetalningstakten även framdeles är jämnt fördelad mellan företagen med avseende på anståndsbeloppets storlek kan antalet företag som begär ytterligare förlängning av anståndstiden uppskattas till ca 13 000 ($51\ 000 \times 0,5 \times 0,5 = 12\ 750$).

De flesta företag som beviljats anstånd finns inom handel, restaurang och hotell samt inom byggbranschen. Av alla företag som beviljats anstånd finns 17 procent inom handel, 14 procent har en restaurang- eller hotellverksamhet och 11 procent finns inom byggbranschen. Cirka 95 procent av alla företag som beviljats anstånd tillhör kategorierna mikroföretag eller

små företag. Resterande fem procent är medelstora eller stora företag. Av det samlade anståndsbeloppet har 38 procent beviljats mikroföretag eller små företag. Resterande 62 procent har beviljats medelstora eller stora företag.

Administrativa kostnader

För att beviljas förlängning av anståndstiden måste en ansökan lämnas till Skatteverket. Mängden information som behöver lämnas i ansökan bedöms vara begränsad, bl.a. mot bakgrund av att Skatteverket sedan tidigare har relevant information genom den eller de ansökningar om anstånd som har lämnats. Tidsåtgången för att samla in nödvändig information, sammanställa och överföra den bedöms endast undantagsvis överstiga 30 minuter. Bedömningen är att tiden för de allra flesta företag bör uppgå till mellan 10 minuter och 30 minuter, och att den genomsnittliga tiden inte bör överstiga 20 minuter.

Med antagandena att den genomsnittliga tidsåtgången uppgår till 20 minuter och att ansökan sammanställs och lämnas av en kvalificerad ekonom eller jurist kan den genomsnittliga kostnaden för att ansöka om förlängning av anstånd beräknas enligt följande. Enligt SCB:s lönestatistik för yrkesgrupper (SSYK) uppgick den genomsnittliga månadslönen för revisorer och personer med liknande arbetsuppgifter till 43 900 kronor år 2020. Enligt Tillväxtverket ska den genomsnittliga månadslönen multipliceras med schablonvärdet 1,84 som inkluderar semesterersättning, arbetsgivaravgifter och olika indirekta kostnader (Tillväxtverket, Ekonomiska effekter av nya regler – Så beräknar du företagets kostnader). Om antalet timmar under en månad uppgår till 160 resulterar detta i en genomsnittlig kostnad om ca 170 kronor per företag ($43\,900 / 160 \times 20 / 60 \times 1,84 = 168$).

Ovan uppskattas att 13 000 företag kommer att ansöka om förlängning av anståndstiden. Det innebär att den totala administrativa kostnaden kan uppskattas till ca 2,2 miljoner kronor ($13\,000 \times 170 = 2\,210\,000$).

Särskild hänsyn till mindre företag vid reglernas utformning bedöms inte vara nödvändig. Mindre företag bedöms inte ha sämre förutsättningar att hantera ansökningsförfarandet än större företag och i övrigt är regelverket helt neutralt med avseende på företagens storlek.

5.5 Effekter för myndigheter och allmänna förvaltningsdomstolar

Förslagen förväntas medföra vissa tillkommande kostnader för Skatteverket för bl.a. ärendehantering och uppdatering av verksamhetssystem. Utgångspunkten är att kostnaderna ryms inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

Det bedöms inte finnas något behov av särskilda informationsinsatser förutom Skatteverkets information om möjligheten att förlänga anståndstiden ytterligare och att beviljas en avbetalningsplan. Det är av vikt att företag får information om denna möjlighet i tid för att kunna planera sin verksamhet.

Förslagen bedöms vidare innebära att färre ärenden kommer att överlämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning, jämfört med om förslagen inte skulle genomföras.

När det gäller effekter för de allmänna förvaltningsdomstolarna görs bedömningen att det främst är de bestämmelser som innebär att anståndstiden kan förlängas ytterligare som skulle kunna leda till att vissa beslut överklagas till de allmänna förvaltningsdomstolarna. Enligt uppgifter från Skatteverket hade totalt 84 avslagsbeslut efter ansökan om tillfälliga anstånd överklagats per den 24 juni 2021. Mot den bakgrunden finns det inte anledning att räkna med att införandet av nu nämnda bestämmelser kommer att medföra någon nämnvärd ökning av antalet mål. Därmed ryms tillkommande kostnader för de allmänna förvaltningsdomstolarna inom befintliga ekonomiska ramar.

5.6 Effekter för den ekonomiska jämställdheten

Genom att företagen får utökade möjligheter till skattekrediter gynnas indirekt även företagsägare. Eftersom män är överrepresenterade som företagare indikerar det att förslaget kan komma att gynna män i högre utsträckning än kvinnor. Eftersom förslaget är tillfälligt bedöms dock inte effekterna som långtgående.

5.7 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

5.8 Övriga effekter

Åtgärden är tidsbegränsad och förväntas därför inte ha några nämnvärda effekter när det gäller miljön. Eventuella direkta effekter för enskilda och offentlig sektor och fördelningseffekter kan också anses vara kortfristiga. Åtgärdens kortfristiga effekt är samtidigt betydelsefull för anställda och andra intressenter i de företag som har problem med likviditeten och som utnyttjar möjligheten till ytterligare förlängd anståndstid och avbetalningsplan.

6 Författningskommentar

1 c §

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om ytterligare förlängd anståndstid och avbetalningsplan.

Av *första stycket* framgår bl.a. att Skatteverket efter ansökan får förlänga anståndstiden med ytterligare som längst 15 månader efter att den maximala anståndstiden enligt 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket

har upphört. Här kan nämnas att bestämmelserna i 1 § gäller för anstånd med inbetalning av avdragen preliminär skatt, arbetsgivaravgifter och mervärdesskatt som redovisas månadsvis eller kvartalsvis, medan bestämmelserna i 1 a § gäller för anstånd med inbetalning av mervärdesskatt som redovisas helårsvis. Den ytterligare förlängningsperioden räknas från den tidpunkt då den tidigare förlängningsperioden enligt 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket har upphört, förutsatt att den tidigare förlängningsperiodens längd har varit ett år och att möjligheten till förlängning av anståndstiden enligt nu nämnda bestämmelser således har utnyttjats till fullo. Detta inträffar i regel när två år har förflutit från det att anståndsbeslutet ursprungligen fattades. Frågan om att förlänga anståndstiden ytterligare aktualiseras först när den maximala anståndstiden närmar sig sitt slut.

Av första stycket framgår även att en ytterligare förlängning av anståndstiden förutsätter att Skatteverket samtidigt beviljar en avbetalningsplan, enligt vilken anståndsbeloppet ska vara avbetalat senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen (2011:1244) som infaller närmast efter det att denna ytterligare förlängda anståndstid upphör. Det ankommer på Skatteverket att besluta om den närmare utformningen av en sådan avbetalningsplan. I begreppet avbetalningsplan ligger dock att anståndsbeloppet ska betalas i minst två rater, samt att en utgångspunkt bör vara att inte större delen av anståndsbeloppet ska betalas först i slutet av avbetalningsperioden.

I *andra stycket* anges att en ansökan om ytterligare förlängd anståndstid ska ha kommit in till Skatteverket senast dagen före den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att den maximala anståndstiden enligt 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket har upphört.

Ett exempel kan illustrera hur dessa bestämmelser ska tillämpas. Ett anstånd beviljas den 1 maj 2020. Anståndstiden bestäms till ett år. Detta innebär att anståndet gäller fram t.o.m. den 1 maj 2021. Den 15 april 2021 beviljar Skatteverket en förlängning av anståndstiden med ett år, med stöd av bestämmelserna i 1 § tredje stycket. Denna förlängning innebär att anståndet nu gäller fram t.o.m. den 1 maj 2022, vilket alltså är den tidpunkt då den maximala anståndstiden enligt 1 § tredje stycket upphör. En ansökan om ytterligare förlängd anståndstid ska ha kommit in till Skatteverket senast dagen före den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter denna tidpunkt, vilket innebär att ansökan ska ha kommit in senast dagen före den 12 maj 2022, dvs. den 11 maj 2022. En ansökan kommer också in i tid och därefter beviljas ytterligare förlängd anståndstid med 15 månader. Detta innebär att anståndet nu gäller fram t.o.m. den 1 augusti 2023. Skatteverket beviljar samtidigt en avbetalningsplan, enligt vilken anståndsbeloppet ska betalas i tre rater. Enligt avbetalningsplanen ska den första tredjedelen betalas senast den förfallodag som infaller den 12 oktober 2022 och den andra tredjedelen senast den förfallodag som infaller den 12 mars 2023. Den sista tredjedelen ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att den ytterligare förlängningsperioden upphör, vilket innebär att anståndsbeloppet ska vara helt avbetalat senast den 12 augusti 2023.

Övervägandena finns i avsnitt 3.

2 §

I paragrafen anges en begränsning av möjligheten att bevilja anstånd.

Ändringen innebär att ytterligare förlängning av anståndstiden och avbetalningsplan enligt 1 c § ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det, i likhet med vad som gäller för anstånd enligt 1 eller 1 a § samt förlängning av anståndstiden enligt 1 § tredje stycket eller 1 a § tredje stycket. Med särskilda skäl avses bl.a. fall där den skattskyldige har mer än försumbara skulder som är överlämnade för indrivning eller att omständigheter föreligger hos den skattskyldige som skulle kunna medföra återkallelse av godkännande för F-skatt. Av 9 kap. 4 § skatteförfarandelagen (2011:1244) jämförd med 9 kap. 1 § samma lag framgår att Skatteverket ska återkalla ett godkännande för F-skatt bl.a. om innehavaren har näringsförbud eller är försatt i konkurs.

Övervägandena finns i avsnitt 3.

3 §

I paragrafen finns bestämmelser om återkallelse av anstånd.

I *andra stycket* införs en ny *tredje punkt*, enligt vilken Skatteverket får återkalla ett anstånd helt eller delvis om ett underskott på ett sådant skattekonto som avses i 61 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244) har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning efter att en förlängd anståndstid enligt 1 c § har beslutats. Ett underskott på skattekontot kan t.ex. uppstå om en delpost av anståndsbeloppet inte har betalats i rätt tid enligt en avbetalningsplan.

Övriga ändringar är redaktionella.

Övervägandena finns i avsnitt 3.

5 §

I paragrafen finns bestämmelser om anståndsavgift.

Ändringen i *första stycket* innebär att om en avbetalningsplan enligt 1 c § har beviljats, ska den anståndsavgift som är hänförlig till en viss delpost av anståndsbeloppet tas ut t.o.m. den månad då denna delpost ska betalas enligt avbetalningsplanen.

Ändringen i *andra stycket* innebär att om en avbetalningsplan enligt 1 c § har beviljats, ska den anståndsavgift som är hänförlig till en viss delpost av anståndsbeloppet betalas senast den förfallodag då denna delpost senast ska betalas enligt avbetalningsplanen.

Ett exempel kan illustrera hur dessa bestämmelser ska tillämpas. Ett anstånd med inbetalning av anståndsbeloppet 90 beviljas den 1 maj 2020. Anståndstiden bestäms till ett år. Därefter beviljar Skatteverket en förlängning av anståndstiden med ett år, med stöd av bestämmelserna i 1 § tredje stycket. Denna förlängning innebär att anståndet nu gäller fram t.o.m. den 1 maj 2022. Därefter beviljas ytterligare förlängd anståndstid med 15 månader, vilket innebär att anståndet nu gäller fram t.o.m. den 1 augusti 2023. Skatteverket beviljar samtidigt en avbetalningsplan, enligt vilken anståndsbeloppet ska betalas i tre lika stora rater. Enligt avbetalningsplanen ska den första tredjedelen, dvs. 30, betalas senast den förfallodag som infaller den 12 oktober 2022. Anståndsavgiften avseende dessa 30 ska då tas ut t.o.m. kalendermånaden oktober 2022 och betalas senast den

förfalldag som infaller den 12 oktober 2022, och så vidare för resterande rater.

Övervägandena finns i avsnitt 3.

9 §

I paragrafen finns bestämmelser om bl.a. överklagande.

I *andra stycket*, som är nytt, framgår att beslut som avser avbetalningsplan inte får överklagas. Det kan bl.a. röra sig om beslut som avser den närmare utformningen av en avbetalningsplan, t.ex. gällande antalet förfalldagar och storleken på raterna.

Övervägandena finns i avsnitt 3.